

University of Montenegro

Kodiranje

Definicija kodiranja

“Transkripcija govora, opisivanje zapažanja, stvaranje bilješki na terenu, tumačenje poruka, ocjenjivanje nastupa, kategorizacija televizijskih prezentacija – sve to su načini bilježenja ili kodiranja prolaznih, nestrukturiranih ili nejasnih, ali inače savršeno smislenih pojava u jezičkim podatacim koji mogu se analizirati upotrebom odgovarajućih tehnika.”

Krippendorf

Kodiranje

- U procesu kreiranja podatak kroz (re)kodiranje ili transkribovanje teksta nužno je ljudsko odlučivanje
- Čak i za analize na osnovu kompjuterske automatizovane analize sadržaja, ključno je istraživačovo razumijevanje sintakse i semantike jezičkih podataka
- Donošenje odluka u “graničnim slučajevima”

Funkcija kodiranja

- Istraživanja (re-search) je repetitivno traženje šablonu u društvenim fenomenima
 - Mora biti izvedeno na način koji garantuje dugotrajnost i mogućnost ponovnog re-analiziranja
- Kodiranje je samo jedna od proceduralnih faza u analizi sadržaja, veoma zahtjevna za istraživače
 - Zahtijeva kreiranje instrukcija koje šira naučna zajednica može koristiti
 - Ključni zadatak/problem: **kategorizacija**

Kodiranje

- Termin koji se koristi za proces koji na nia koji način ne zavisi od posmatrača ("objektivan")
- Princip koji je dominantan u prirodnim naukama – kreiranje podataka se dešava "mehaničkih instrumenata"
- Istraživači formulišu instrukcije za kodiranje koje sadrže detaljna pravila koja koderi mogu da sprovode precizno

Kodiranje

- U slučaju tekstualnih podataka i društvenih fenomena kompjuterizovanim metodama nedostaje "kulturna kompetentnost"
- Većina analiza u nekom trenutku, ipak, zahtijeva kontekstualnu interpretaciju teksta od strane istraživača
- **Koder:** osoba zadužena za kodiranje/interpretaciju teksta, na osnovu pravila koja minimalizuju korišćenje subjektivnih sudova

Instrukcije

- Instrukcije moraju sadržati sve potrebno za replikaciju analize
 - Kvalifikacije kodera
 - Trening koji koderi mogu proći
 - Sintaksa i semantika jezika, kao i kognitivna procedura odlučivanja
 - Način administriranja podataka
- Podaci i rezultat kodiranja/interpretiranja moraju biti dostupni
 - Bez instrukcija, rezultat istraživanje nemoguće adekvatno razumjeti i tumačiti

Koderi

- Idealno, pojedinci koji razvijaju instrukcije ne bi trebali biti oni koji ih sprovode (koderi)
- Jedini izvor odluke za kategorizaciju teksta bi trebal biti oslobođeno spoljašnjih uticaja
 - Podriva instrukcije kreirane od strane istraživača
- Koderi ne bi trebali komunicirati između sebe u procesu kodiranja
 - Podriva nezavisnost kodera, umanjuje vjerodostojnost rezultata, onemogućava ponavljanje istraživanja

Koderi

- Kodiranje je repetitivan posao koji zahtijeva konzistentnost
- Količina materijala i psihološke karakteristike kodera:
 - Koderi upoznati sa fenomenima koji se mjere
 - Dešava se da istraživači provedu mjesecce obučavajući kodere kako bi bili u stanju da precizno sprovode instrukcije i obezbijede kvalitetne podatke
- **Pilot kodiranje za potrebe praktičnog rada**
 - Pokušajte kodirati 5-10 tekstova zasebno, zapišite koje ste dileme prilikom kodiranja imali, provjerite sličnost u rezultatima, usaglasite odluke...

Jezičke kategorije

- Ključni kriterijumi:
 - **Uzajamno isključive**
 - Na osnovu njih moramo biti u stanju jasno napraviti razliku između fenomena koje kodiramo
 - Ne smije biti nejasnoća koje čine da se tekst može svrstati u više kategorija istovremeno
 - U suprotnom zahtjeva od kodera da donese subjektivnu odluku
 - **Iscrpne**
 - U stanju da u njih svrsta sve jedinice analize. Ne isključuje određene jezičke podatke zato što ne sadrže određene karakteristike
- Moguće kreiranje kategorije: “ostalo”, “ništa od navedenog”, “nejasno”...
 - Ukoliko bi ove kategorije bile previše glomazne, izmijeniti prvobitne definicije suštinskih kategorija

Administrativne informacije

- Osim podataka koji su rezultat kodiranja, svaka baza podatak sadrži i administrativne podatke korisne za replikaciju:
 - Ime projekta
 - Naziv koderskih instrukcija
 - Oznaka kodera
 - Serijski broj jedinice analize
- Ostali podaci korisni za analizu (ne uvijek i ne svi):
 - Medij
 - Izdanje
 - Članak/Tekst
 - Naslov, šifra, datum,
 - Paragraf
 - Rečenica